

Quick scan flora en fauna

Schonauwenseweg 9, Houten

In opdracht van: DLV Advies

25 oktober 2023

Colofon

© 2023 Laneco / DLV Advies

Tekst en samenstelling: [REDACTED]

Tweede lezer: [REDACTED]

Projectnummer: 84.23.03

In opdracht van: DLV Advies

Wijze van citeren: [REDACTED] (2023). *Quick scan flora en fauna Schonauwenseweg 9, Houten.*
Laneco, Ede.

Laneco is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van ecologisch advies en onderzoek.

Niets uit dit rapport mag worden veeelvoudigd, gewijzigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Laneco. Noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander doel dan waarvoor het is vervaardigd.

Laneco is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Laneco. De opdrachtgever vrijwaart Laneco voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUD

1	INLEIDING	4
1.1	AANLEIDING	4
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN	5
2	TOETSING.....	6
2.1	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	6
2.2	PROVINCIALE BELEIDSKADERS.....	6
2.3	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING	7
2.4	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN	8
2.5	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING	8
3	CONCLUSIE.....	16
3.2	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING	16
3.3	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN	16
3.4	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING	16
3.5	CONSEQUENTIES	17
3.6	ALGEMENE VOORWAARDEN	17
BIJLAGE 1	WETTELIJK KADER.....	18
BIJLAGE 2	INDRUK FLORA PLANGEBIED	22
BIJLAGE 3	LITERATUURLIJST.....	24

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Op het terrein aan de Schonauwenseweg 9 te Houten (zie afbeelding 1) is men voornemens om een deel van de boomgaard om te vormen naar bebouwing in de vorm van een bedrijfsloods, middels een gewijzigd bouwplan.

Afbeelding 1: globale ligging van het gehele terrein (rode contouren) met daarin het plangebied (gele contour) (ondergrond: PDOK, 2023).

Eén van de haalbaarheidsstudies, die hiervoor dient te worden uitgevoerd, is een toetsing aan de natuurwet- en regelgeving. In deze quick scan flora en fauna zijn de habitatgeschiktheid van beschermde planten- en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten beoordeeld op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning. Dit resulteert in conclusies en aanbevelingen. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN

Het plangebied ligt aan de zuidzijde van de plaats Houten (gemeente Houten, provincie Utrecht) en omvat een boomgaard die onderdeel is van een groter erf. Op het erf staan enkele huizen en diverse loodsen met opslag en machines.

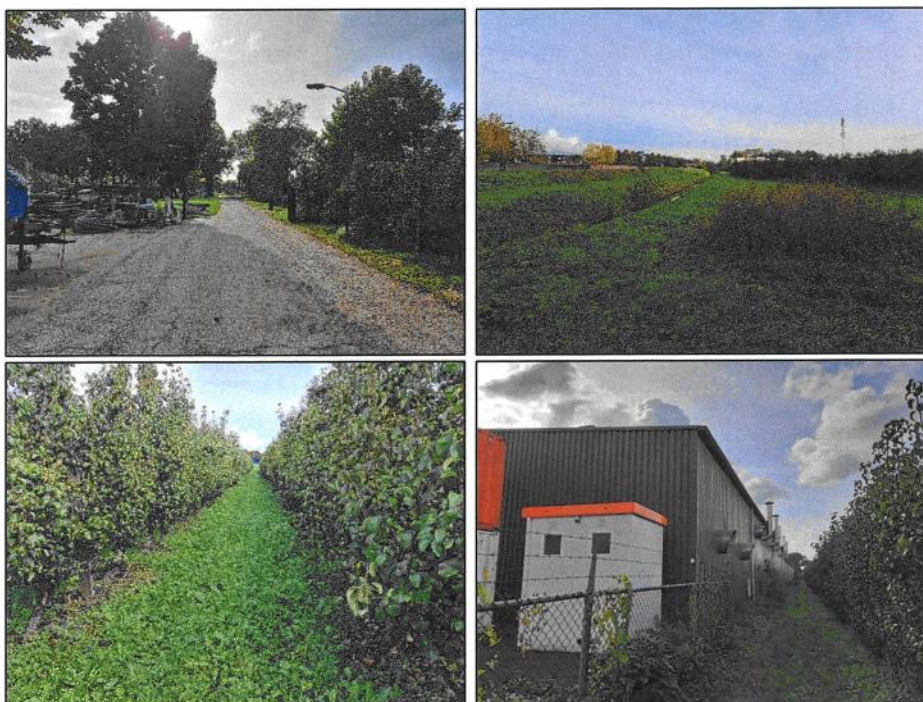
De omgeving bestaat uit een afwisseling tussen bebouwing en agrarisch gebied waarbij het agrarisch gebied wordt onderverdeeld in fruitteelt en weilanden/ akkers.

Het plangebied ligt in een driehoek die grofweg wordt gevormd door de rondweg ten noorden, de Schalkwijkspoorbrug ten oosten en het Amsterdam Rijnkanaal ten zuiden. Tussen de rondweg en het plangebied ligt een sloot.

Aan de zuidoostgrens liggen stalen loodsen die horen bij een houthandel.

Het plangebied bestaat uit een intensieve productielaagstam boomgaard met perenbomen. Tussen de bomen in groeien algemene ruigtekruiden als perzikkruid (*Persicaria maculosa*), hondsdrif (*Glechoma hederacea*), paardenbloem (*Taraxacum officinale*), zevenblad (*Aegopodium podagraria*), grote weegbree (*Plantago major*) en diverse soorten grassen.

Aan de randen van het plangebied, tegen de loodsen en de hekken aan, groeien soorten als brandnetel (*Urtica dioica*), klimop (*Hedera spec.*) en haagwinde (*Convolvulus sepium*). Zie afbeelding 2 voor een impressie van het plangebied.

Afbeelding 2: indruk van het plangebied (foto's Laneco, 2023).

2 TOETSING

2.1 ONDERZOEKSMETHODIEK

Via de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, 2013 t/m 2023) kan een indruk worden verkregen van de beschikbaarheid van soortengegevens. De gegevens geven echter alleen een indicatie. Daarom zijn ook andere verspreidingsbronnen geraadpleegd (zie literatuurlijst in bijlage 3). De meeste gegevens betreffen relatief globale verspreidingsgegevens. Omdat deze gegevens vrij globaal zijn, is de beoordeling in de quick scan vooral gebaseerd op een veldbezoek door een ecooloog.

Op 16 oktober 2023 heeft een ecooloog van Laneco het plangebied en de directe omgeving verkend. Doel van het veldbezoek was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en om de geschiktheid van het habitat voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Er is tijdens het veldbezoek gebruik gemaakt van zichtwaarnemingen en sporenonderzoek. Ook is gelet op aanwezigheid van in gebruik zijnde of mogelijk geschikte broed- en/of verblijfplaatsen. Dit veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

De mogelijke aanwezigheid van soorten in een gebied is bepaald bij een reikwijdte van 5 kilometer rondom het plangebied. Wanneer er naar de directe omgeving wordt gerefereerd, betreft het een straal van circa 100 meter rondom het plangebied.

2.2 PROVINCIALE BELEIDSKADERS

2.2.1 *Natuurnetwerk Nederland*

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland (provincie Utrecht, 2023). Door de geplande werkzaamheden zal geen oppervlakte aan NNN-gebied verloren gaan. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op circa 1,2 kilometer afstand ten westen van het plangebied (afbeelding 3).

Vanuit het NNN gaat geen externe werking en gezien de lokale aard en beperkte omvang van de ingreep, de tussenliggende elementen (woonhuizen, e.d.) zijn effecten op NNN-gebieden niet te verwachten. Een nadere toetsing is in dit kader dan ook niet nodig.

Afbeelding 3: globale ligging van het plangebied ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland (provincie Utrecht, 2023).

2.2.2 Overige beleidskaders

Het plangebied ligt buiten de bebouwde kom van Houten en valt onder de verordening natuur en landschap (VNL) van de provincie Utrecht. De bouwvergunning is reeds verleend. Voor de voorgenomen ontwikkeling is er hierbij vanuit gegaan dat er in het kader van het natuur- en landschapsbeleid geen consequenties te verwachten zijn.

2.3 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING

Het plangebied ligt op circa 12,0 kilometer afstand van 'Rijntakken', het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (afbeelding 4; provincie Utrecht). Door de voorgenomen ingrepen gaat geen Natura 2000-gebied verloren. Negatieve effecten op het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied door externe invloeden van de werkzaamheden, zoals geluid, licht, menselijke aanwezigheid en trilling, zijn gezien de afstand en tussenliggende elementen (woonhuizen, e.d.) en de beperkte omvang van de werkzaamheden op voorhand uitgesloten.

Door werkzaamheden kunnen hogere stikstofemissies in vergelijking met de huidige situatie ontstaan. Echter is door de beperkte omvang van de geplande werkzaamheden, de bouw van een loods, en de afstand geen significante toename aan stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden te verwachten. Een stikstofberekening (AERIUS) wordt daarom voor de voorgenomen ontwikkeling niet noodzakelijk geacht.

Wanneer er een toename aan verkeersbewegingen is heeft dit mogelijk wel effect op stikstofuitstoot in de nieuwe situatie. In dat geval dient er wel een berekening te worden uitgevoerd voor de nieuwe situatie.

Afbeelding 2: globale ligging van het plangebied (rode vierkant) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (provincie Utrecht, 2023).

2.4 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN

Het plangebied bestaat uit een productieboomgaard waardoor het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming (zie bijlage 1) niet van toepassing is.

2.5 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Wet natuurbescherming onderdeel soorten moet worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op (potentiële) verblijfplaatsen of (potentieel) leefgebied van beschermde planten en dieren.

2.5.1 Vaatplanten

De vegetatie binnen het plangebied bestaat uit verschillende kruiden zoals perzikkruid (*Persicaria maculosa*), hondsdrif (*Glechoma hederacea*), paardenbloem (*Taraxacum officinale*), zevenblad (*Aegopodium podagraria*), grote weegbree (*Plantago major*) brandnetel (*Urtica dioica*), klimop (*Hedera spec.*), haagwinde (*Convolvulus sepium*) en diverse soorten grassen.

De aanwezige soorten in combinatie met de waargenomen omstandigheden tijdens het veldbezoek duiden op een natte, kleiige bodem met een voedselrijk karakter. Beschermde soorten vaatplanten zijn over het algemeen gebonden aan specifieke (voedselarme) standplaatsen in natuurgebieden, op schrale (graan)akkers of andere

bijzondere groeiplaatsen. Gelet op het biotoop en de aanwezige soorten is aanwezigheid van beschermde soorten vaatplanten uitgesloten.

2.5.2 Grondgebonden zoogdieren

Om een goed beeld te krijgen van de te verwachten soorten grondgebonden zoogdieren in de directe omgeving van en binnen het plangebied zijn de volgende bronnen geraadpleegd: Atlas van de Nederlandse zoogdieren (Broekhuizen et al., 2016) en Nationale Databank Flora en Fauna (NDFB, 2013 t/m 2023).

Nationaal beschermde soorten met provinciale vrijstelling

Binnen het plangebied en in de ruime omgeving van het plangebied kunnen verschillende nationaal beschermde zoogdiersoorten voorkomen, zoals haas (*Lepus europaeus*), konijn (*Oryctolagus cuniculus*), ree (*Capreolus capreolus*), vos (*Vulpes vulpes*) en verschillende algemeen voorkomende soorten muizen en spitsmuizen. Voor deze soorten geldt in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling een vrijstelling voor het aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Niet-vrijgestelde nationale en Europees beschermde soorten

Van de niet-vrijgestelde nationaal beschermde zoogdiersoorten is volgens bovengenoemde bronnen uit de ruime omgeving van het plangebied het voorkomen bekend van bever (*Castor fiber*), boommarter (*Martes martes*), das (*Meles meles*), damhert (*Dama dama*), eekhoorn (*Sciurus vulgaris*), egel (*Erinaceus europaeus*), de kleine marterachtigen bunzing (*Mustela putorius*), hermelijn (*Mustela erminea*) en wezel (*Mustela nivalis*), steenmarter (*Martes foina*), waterspitsmuis (*Neomys fodiens*), wild zwijn (*Sus scrofa*) en wolf (*Canis lupus*).

Kleine marterachtigen komen naar verwachting pas volgend jaar zomer onder bescherming binnen de provincie Utrecht. Omdat niet bekend is op welke termijn de werkzaamheden worden uitgevoerd zijn ze wel in deze quick scan meegenomen.

De bever is gebonden aan waterrijke gebieden zoals moerassen, beken en rivieren die omzoomd zijn met (broek)bossen. De boommarter en eekhoorn zijn soorten die hun nesten in hoge bomen maken. Beide soorten komen voor in bosrijk gebied, waarbij de eekhoorn ook in groene tuinen aanwezig is. Het damhert, het wild zwijn en de wolf komen voor in gebieden die veel dekking geven, zoals grote aaneengesloten bossen. In en in de directe omgeving van het plangebied zijn de beschreven habitatten niet aanwezig, waarmee aanwezigheid van verblijfplaatsen of andere essentiële onderdelen van het leefgebied van bovengenoemde soorten kan worden uitgesloten.

Das komt veel voor in en in de omgeving van kleinschalige agrarische landschappen, waarbij de burchten veelal in bosranden, houtwallen en op hellingen liggen. In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen sporen van das, zoals holen, graafsporen, snuitputjes, e.d. waargenomen; het plangebied was volledig te inspecteren. Hierdoor kan de aanwezigheid van verblijfplaatsen van das in het plangebied worden uitgesloten. Vanwege de aanwezigheid van kleinschalig agrarisch landschappen kan het plangebied

als leefgebied door das gebruikt worden en kunnen individuen incidenteel in het plangebied voorkomen. Echter zijn in de directe omgeving van het plangebied voldoende alternatieven aanwezig, waardoor het plangebied geen onderdeel van het essentiële leefgebied van das uitmaakt. Negatieve effecten in het plangebied door de geplande werkzaamheden op das zijn uitgesloten.

De kleine marterachtigen bunzing, hermelijn en wezel zijn vaak te vinden in kleinschalige landschappen en zijn gebonden aan landschapselementen zoals houtwallen en struwelen waar ze dekking en voedsel vinden. De bunzing is een soort die ook nabij bebouwing is te vinden en soms ook rommelige schuurtjes als (dag)rustplaats gebruikt. De steenmarter is over het algemeen een gebouwbewonende soort en heeft slaap- en rustplaatsen vooral in gebouwen. Wezel en hermelijn maken veelal gebruik van bestaande muizenholen en gangenstelsels van mollen, als slaapplek en schuilmogelijkheid. Te allen tijde dient dekking in de vorm van struweel, heggen of groene structuren aanwezig te zijn.

Het plangebied bestaat uit een met grassen en kruiden bedekt terrein. Door het ontbreken van geschikte dekkingsmogelijkheden maakt het plangebied geen essentieel onderdeel uit van het leefgebied van kleine marterachtigen. Voor de steenmarter ontbreekt bebouwing waardoor aanwezigheid van verblijfplaatsen voor deze soort is uitgesloten.

Het is wel mogelijk dat kleine marterachtigen en steenmarter het plangebied en de directe omgeving gebruiken als foerageergebied of corridor tussen de verschillende gebieden zoals het kleinschalige agrarische landschap en de woonwijk. Gelet op de voorgenomen werkzaamheden blijft deze potentieel aanwezige corridor behouden. In de omgeving blijft voldoende geschikt foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op kleine marterachtigen en steenmarter zijn uitgesloten.

Conclusie

Op basis van de verspreidingsgegevens en biotoopinschattingen tijdens de veldverkenning zijn negatieve effecten door de geplande werkzaamheden op de overige beschermde grondgebonden zoogdieren in het plangebied uitgesloten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

Van de algemeen voorkomende zoogdiersoorten mogen de verblijfplaatsen bij ruimtelijke ingrepen op basis van een provinciale vrijstelling worden aangetast. Wel geldt te allen tijde de algemene zorgplicht (zie bijlage 1).

2.5.3 Vleermuizen

Om inzicht te krijgen in de aanwezige soorten vleermuizen in de directe omgeving van en binnen het plangebied zijn de volgende bronnen geraadpleegd: Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens et al., 1997), Atlas van de Nederlandse zoogdieren (Broekhuizen et al., 2016) en Nationale Databank Flora en Fauna (2013 t/m 2023).

Vleermuizen zijn vliegende zoogdieren die aan de hand van echolocatie hun positie bepalen. Deze nachtdieren verblijven overdag in besloten ruimtes. Vleermuizen worden globaal onderverdeeld in gebouwbewonende soorten en boombewonende soorten. Er zijn ook soorten die van beide elementen gebruik maken. Ook is er onderscheid te maken in de zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Een groot aantal soorten overwintert in bunkers, grotten en kelders. Dit geldt ook voor sommige soorten die 's zomers in boomholten verblijven. Andere soorten vleermuizen verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen en dergelijke) of bomen (in holten of achter de bast).

Vanaf begin april komen vleermuizen tevoorschijn uit hun winterverblijven. Afhankelijk van het weer verschijnt de ene soort wat later dan de andere. Van half mei tot half juli vormen de vleermuizen kraamkolonies waarin de jongen worden geboren en grootgebracht. De mannetjes verblijven dan apart in kleinere groepen. In het paarseizoen, vanaf half augustus tot september, vallen de kraamkolonies uiteen. Sommige soorten vleermuizen trekken dan uit hun voortplantingsgebied weg, terwijl andere soorten nooit ver vliegen tussen zomer- en winterverblijf. De meeste vleermuissoorten paren in deze periode. Vanaf oktober gaan de verschillende soorten in winterslaap, waarbij de ene soort zich eerder terugtrekt in zijn winterverblijf dan de andere.

De soorten maken vaak jarenlang gebruik van vaste aanvliegroutes tussen verblijfplaats en foerageergebied en volgen daarbij lijnelementen zoals bomenrijen of bebouwing. Het behoud van zulke lijnelementen kan daarom cruciaal zijn voor de instandhouding van het leefgebied.

Alle vleermuissoorten, hun verblijfplaatsen en belangrijke onderdelen van het leefgebied zijn beschermd in de Wet natuurbescherming (artikel 3.5 en 3.6 van deze wet en bijlage IV van de Habitatrictlijn). Volgens de verspreidingsgegevens uit bovengenoemde bronnen komen in de omgeving van het plangebied verschillende soorten vleermuizen voor zoals baardvleermuis (*Myotis mystacinus*), bosvleermuis (*Nyctalus leisleri*), franjestaart (*Myotis nattereri*), gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), kleine dwergvleermuis (*Pipistrellus pygmaeus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), meervleermuis (*Myotis dasycneme*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en watervleermuis (*Myotis daubentonii*).

Van deze soorten zijn de franjestaart, rosse vleermuis en watervleermuis overwegend boombewonend, baardvleermuis, bosvleermuis, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis verblijven in zowel gebouwen als bomen en de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis zijn overwegend gebouwbewonend.

Foerageergebied en vliegroutes

Van vleermuizen is bekend dat zij lijnelementen, zoals bomenrijen of bebouwing, gebruiken als vliegroute van en naar foerageergebieden en verblijfplaatsen. Halfopen en bosrijk landschap, watergangen (kanalen/rivieren), vijvers, weilanden, tuinen en parken worden door verschillende vleermuissoorten gebruikt als foerageergebied.

Vleermuizen kunnen in het plangebied foerageren. Ook kan het plangebied geschikt zijn als lijnelement, waardoor het gebruikt kan worden als vliegroute. Echter zijn in de directe omgeving van het plangebied voldoende alternatieve foerageergebieden (open graslanden, tuinen, e.d.) en vliegroutes (bomenrijen en bebouwing) aanwezig. Hiermee maakt het plangebied geen onderdeel uit van een essentieel foerageergebied of vliegroute voor vleermuizen. Door tijdens en na de werkzaamheden lichtverstoring te beperken, middels het beperken van overbodige verlichting en het gebruiken van gebundelde en naar beneden gerichte armaturen met een smalle lichtdispersie, zijn negatieve effecten door de geplande werkzaamheden op (essentiële) foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen uitgesloten.

Verblijfplaatsen

De bomen in het plangebied zijn enkel laagstam fruitbomen en bevatten geen geschikte holtes of scheuren in de bast, waardoor ze niet geschikt zijn voor boombewonende vleermuizen. Ook is het plangebied niet geschikt voor gebouwbewonende vleermuizen, vanwege het ontbreken van bebouwing. Verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied zijn uitgesloten.

Conclusie

Indien tijdens en na de werkzaamheden lichtverstoring wordt beperkt zijn negatieve effecten door de geplande werkzaamheden op (essentiële) foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen uitgesloten.

Door het ontbreken van (potentieel) geschikte verblijfplaatsen in bomen en door het ontbreken van bebouwing, is aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende en gebouwbewonende vleermuizen uitgesloten.

2.5.4 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn onder andere de vogelsoorten houtduif (*Columba palumbus*) en kauw (*Coloeus monedula*) waargenomen. Deze soorten werden enkel overvliegend waargenomen en vertoonden geen binding met het plangebied.

Alle inheemse vogels zijn strikt beschermd in de Wet natuurbescherming (Artikel 3.1/3.2 Wet natuurbescherming en Vogelrichtlijn). Aantasting van actief gebruikte nesten is niet toegestaan. Van een aantal vogelsoorten zijn de nesten en nestlocaties (verblijfplaatsen en leefgebied) het gehele jaar door beschermd. Deze jaarrond beschermde vogelsoorten zijn onderverdeeld in vier categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil (*Athene noctua*)).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden (voorbeeld: huismus (*Passer domesticus*)).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders (voorbeeld kerkuil (*Tyto alba*) en slechtvalk (*Falco peregrinus*)).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: buizerd (*Buteo buteo*)).

De vogels uit deze categorieën zijn meestal zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. Door de leefwijze van deze soorten is het niet mogelijk om bij directe verstoring van de nesten te voldoen aan de bepalingen uit de Wet natuurbescherming. De lijst van jaarrond beschermde vogels is in september 2009 door het ministerie van LNV gepubliceerd.

In het plangebied en de ruime omgeving komen volgens de verspreidingsgegevens de soorten boomvalk (*Falco subbuteo*), buizerd, gierzwaluw (*Apus apus*), grote gele kwikstaart (*Motacilla cinerea*), havik (*Accipiter gentilis*), huismus, kerkuil, ooievaar (*Ciconia ciconia*), ransuil (*Asio otus*), roek (*Corvus frugilegus*), slechtvalk, sperwer (*Accipiter nisus*), steenuil en wespendif (*Pernis apivorus*) voor.

Het plangebied omvat laagstam fruitbomen, die ten tijde van het veldbezoek goed te inspecteren waren. De bomen bevatten geen (grote) nesten of holtes die geschikt zijn voor genoemde vogelsoorten om te gebruiken als nestplaats. Overige vegetatie in het plangebied bestaat enkel uit kruiden en grassen en is daardoor niet geschikt als nestlocatie voor de bovengenoemde vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. Door het ontbreken van bebouwing binnen het plangebied, zijn nestplaatsen van gebouwbewonende soorten uitgesloten.

Het plangebied is potentieel geschikt als foerageergebied voor diverse broed- en roofvogels. In de omgeving is voldoende alternatief foerageergebied aanwezig waardoor negatieve effecten worden uitgesloten.

Enkel voor steenuil, een soort die gemiddeld een kleiner jacht territorium heeft dan de overige soorten, kunnen de werkzaamheden een negatief effect hebben. Echter kon tijdens het veldbezoek het gehele plangebied worden overzien. Indicaties van steenuil territoria zoals braakballen of kalksporen op paaltjes zijn niet aangetroffen. Ook blijven er gezien de omgeving, voldoende alternatieve foerageermogelijkheden beschikbaar. Aanwezigheid van en negatieve effecten op steenuil worden hiermee niet verwacht.

Conclusie

Op basis van de verspreidingsgegevens en biotoopinschattingen tijdens de veldverkenning is het plangebied niet geschikt als nestlocaties voor vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest.

Te allen tijde geldt de Zorgplicht (zie bijlage 1) en dienen de werkzaamheden buiten het broedseizoen te starten, die globaal loopt van half maart tot half juli. Dit om verstoring en daarmee het broedsucces van soorten binnen en in de directe omgeving van het plangebied zoveel mogelijk te voorkomen. De werkzaamheden mogen alleen in het broedseizoen uitgevoerd worden als er een gerichte controle naar broedvogels is gedaan voor aanvang van de werkzaamheden.

2.5.5 Amfibieën

Voor amfibieën bijvoorbeeld is het habitat onder te verdelen in water- of voortplantingshabitat (vaak een poel, vijver of smalle watergang zonder grote vissen) en landhabitat (bosjes, struwelen en dergelijke en voor sommige soorten vergraafbaar zand).

Nationaal beschermde soorten met provinciale vrijstelling

In en rondom het plangebied kunnen verschillende nationaal beschermde amfibieën voorkomen, zoals middelste groene kikker (*Pelophylax klepton esculentus*), bruine kikker (*Rana temporaria*), gewone pad (*Bufo bufo*) en kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*). Voor deze soorten geldt in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling een vrijstelling voor het aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Niet-vrijgestelde nationale en Europees beschermde soorten

Van de niet-vrijgestelde nationaal en Europees beschermde soorten amfibieën zijn uit de omgeving van de locatie recente waarnemingen bekend van de alpenwatersalamander (*Ichtyosaura alpestris*), heikikker (*Rana arvalis*), kamsalamander (*Triturus cristatus*), poelkikker (*Pelophylax lessonae*) en rugstreeppad (*Bufo calamita*).

Langs het plangebied ligt een diep ingesneden sloot met een enigszins voedselrijk karakter dat hoogstwaarschijnlijk functioneert als afwateringssloot voor de agrarische gronden uit de omgeving en geschikt is voor vissen.

De locatie is volledig in cultuur gebracht. Binnen het plangebied komt geen geschikt voorplantingswater voor. Vanwege het ontbreken van geschikt voortplantingswater en

landhabitat is het voorkomen van deze soorten uitgesloten. Negatieve effecten op beschermde amfibieënsoorten zijn daarom uitgesloten.

2.5.6 Overige soortgroepen

Beschermde soorten reptielen, vissen, insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen stellen strikte eisen aan hun omgeving. De soorten hebben vaak natuurlijke watergangen met schoon water, specifieke waardplanten of specifieke natuurlijke biotopen nodig zoals heide, bos, heischraal grasland en/of kleine landschapselementen.

Het plangebied bestaat uit een sterk door mensen beïnvloed milieu en bestaat naast gecultiveerde bomen voornamelijk uit kruiden en grassen. Specifieke, geschikte biotopen zoals hierboven genoemd ontbreken in het plangebied, waardoor er geen negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde soorten reptielen, vissen, insecten en overige soortgroepen.

3 CONCLUSIE

Aan de zuidzijde van Houten, in een perceel dat momenteel in gebruik is als laagstam fruitboomgaard is men voornemens om bebouwing te plaatsen. Op afbeelding 1 is weergegeven welk gebied voor de quick scan flora en fauna is onderzocht. Middels deze quick scan is een toetsing uitgevoerd aan de natuurwet- en regelgeving.

3.1.1 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het Natuurnetwerk Nederland waardoor door de geplande werkzaamheden geen oppervlakte aan NNN-gebied verloren gaat. Vanuit het NNN gaat geen externe werking en effecten op NNN-gebieden zijn niet te verwachten. Een nadere toetsing is in dit kader dan ook niet nodig.

3.1.2 Overige beleidskaders

Het plangebied valt onder verordening natuur en landschap van de provincie Utrecht. Voor zover bekend zijn er geen conflicterende belangen.

3.2 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING

Door de voorgenomen ingrepen gaat geen Natura 2000-gebied verloren. Negatieve effecten door externe invloeden van de werkzaamheden op het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied zijn op voorhand uitgesloten. Door de beperkte omvang van de werkzaamheden en de afstand (>10 km) is geen significante toename aan stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden te verwachten en is een stikstofberekening (AERIUS) voor de aanlegfase niet noodzakelijk.

Indien de hoeveelheid verkeersbewegingen toeneemt ten opzichte van de huidige situatie kan een stikstofberekening uitkomst bieden over de nieuwe situatie.

3.3 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN

De bomen binnen het plangebied maken onderdeel uit van een boomgaard op een erf. Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming is hiermee niet van toepassing.

3.4 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Wet natuurbescherming is getoetst of er door de ingreep sprake is van negatieve effecten op (potentiële) vaste rust- en verblijfplaatsen of belangrijke onderdelen van leefgebied van (beschermde) plant- en diersoorten.

Binnen het plangebied kunnen een aantal nationaal en Europees beschermde soorten voorkomen, waarvoor voor aantasting van rust- en verblijfplaatsen een ontheffingsplicht in het kader van de Wet natuurbescherming geldt.

Te allen tijde geldt de Zorgplicht, waardoor de werkzaamheden buiten het broedseizoen (half maart tot half juli) moeten plaatsvinden. Hier mag alleen van worden afgeweken als in het broedseizoen een gerichte controle naar broedvogels is gedaan voor aanvang van de werkzaamheden.

Op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezige habitats en de biotoopeisen van de individuele soorten zijn verblijfplaatsen, groeiplaatsen, nestgelegenheden of andere belangrijke onderdelen van het leefgebied van (overige) beschermde soorten flora en fauna uitgesloten.

3.5 CONSEQUENTIES

Voor de in de omgeving voorkomende (niet-vrijgestelde) nationaal of Europees beschermde plant- en diersoorten zijn in het kader van de Wet natuurbescherming voor de geplande werkzaamheden geen consequenties.

3.6 ALGEMENE VOORWAARDEN

Twee algemene voorwaarden vanuit de Wet natuurbescherming zijn altijd van toepassing:

- de start van werkzaamheden waar mogelijk buiten het broedseizoen van vogels (het broedseizoen loopt globaal van half maart tot half juli; voor o.a. zwaluwen en houtduiven tot in september) uit te voeren om verstoring van broedvogels en het broedsucces te voorkomen. Indien er toch gestart wordt in het broedseizoen, dan is het noodzaak om een ecooloog in te schakelen. De ecooloog beoordeelt hoe de werkzaamheden voortgang kunnen vinden.
- Op basis van de zorgplicht dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving. Verstoring moet worden beperkt en dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood.

BIJLAGE 1 WETTELIJK KADER

1.1 NATUURNETWERK NEDERLAND

Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een onderdeel van het natuurbeleid en heeft als doel het behoud van biodiversiteit. Gebieden die zijn aangewezen als onderdeel van NNN vormen een samenhangend netwerk van bestaande en toekomstige natuurgebieden in Nederland. Per NNN-gebied zijn natuurdoelen vastgelegd in het ruimtelijke provinciale beleid, waarmee rekening gehouden moet worden bij planologische ontwikkelingen. Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat activiteiten niet strijdig mogen zijn met de natuurdoelen.

1.1.1 Overige beleidskaders

Naast het NNN kunnen ook andere provinciale en gemeentelijke beleidskaders van toepassing zijn in het plangebied. Ook deze beleidskaders zijn niet verankerd in natuurwetgeving, maar dienen wel een rol te spelen in de planologische afweging.

1.2 WET NATUURBESCHERMING

1.2.1 Onderdeel gebiedsbescherming – Natura 2000

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ's) in het kader van Natura 2000. De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de Wet natuurbescherming die per 1 januari 2017 van kracht is. Het is verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

1.2.2 Onderdeel houtopstanden

Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming (voorheen de Boswet) heeft als doel bossen te beschermen en de bestaande oppervlakte bos- en houtopstanden in Nederland in stand te houden. Kort gezegd, alles wat bos is, moet bos blijven. Indien een houtopstand onder de Wet Natuurbescherming valt en deze gekapt gaat worden, moet een kapmelding worden gedaan. Ook verplicht de Wet natuurbescherming om de betreffende grond binnen drie jaar opnieuw in te planten, de zogenaamde herplantplicht. Als bos definitief gekapt wordt, zal een ontheffing of compensatie van deze herplantplicht verleend moeten worden. De herplantplicht is niet van toepassing voor het vellen van een houtopstand in verband met realisatie van een Natura 2000-doel.

Houtopstanden vallen onder de Wet natuurbescherming als het zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend betreffen die:

- buiten 'de bebouwde kom Boswet' liggen;
- een oppervlakte hebben van 10 are of meer;
- rijbeplantingen die meer dan 20 bomen omvatten, gerekend over het totaal aantal rijen.

1.2.3 Onderdeel soortenbescherming

Wettelijk kader

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Wet natuurbescherming bepalend. De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van natuurlijke habitats en wilde flora en fauna in hun natuurlijke leefomgeving. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is, afhankelijk van het beschermingsregime, als volgt in de Wet Natuurbescherming opgenomen:

Vogelrichtlijn

- Artikel 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Artikel 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.
- Artikel 3.1 lid 4 en 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn, Bern bijlage II, Bonn bijlage I

- Artikel 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.
- Artikel 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

- Artikel 3.10 lid 1a: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.

-
- Artikel 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
 - Artikel 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Procedurele gevolgen

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen er drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- *Soorten van de Vogelrichtlijn:*
Dit betreffen alle vogelsoorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten en verwilderde soorten, zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.
- *Soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn:*
Dit zijn alle soorten in onderdeel A van bijlage IV van de Habitatrichtlijn inclusief bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.
- *Nationaal beschermde soorten:*
Dit zijn soorten die genoemd zijn in bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het betreft hier de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

Een project kan in strijd zijn met de Wet natuurbescherming wanneer een ruimtelijke ingreep direct of indirect leidt tot het aantasten van verblijf- en/of rustplaatsen van de aangewezen, niet vrijgestelde beschermde soorten of hun leefgebied. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege een in de wet genoemd belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

Wettelijke belangen

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Ter bescherming van de wilde flora en fauna en instandhouding van natuurlijke habitats.
- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van de Vogelrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Wanneer de veiligheid van het luchtverkeer in het geding is.
- Ter bescherming van flora en fauna.

Voor nationaal beschermde soorten geldt:

- Er is sprake van een bij de wet genoemd belang.

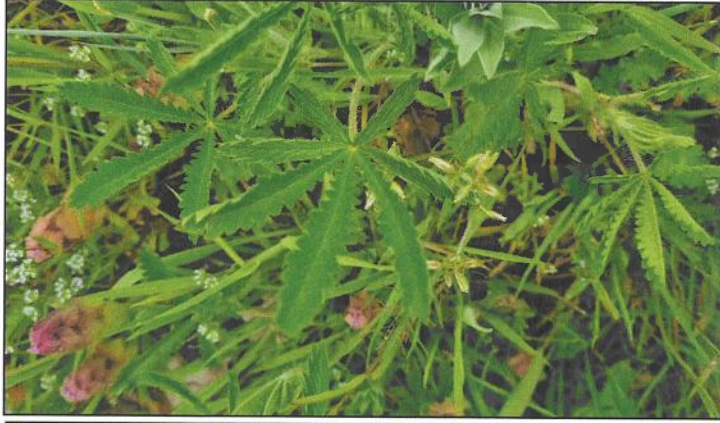
Zorgplicht

Voor alle aanwezige soorten geldt volgens de Wet natuurbescherming altijd de zorgplicht (artikel 1.11). De zorgplicht schrijft voor dat we nadelige gevolgen voor inheemse planten en dieren moeten voorkomen – of ze nu beschermd zijn of niet – en zorgvuldig met onze omgeving om moeten gaan. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

BIJLAGE 2 INDRIJK FLORA PLANGEBIED

Afbeelding 3: Vogelmelk
(*Ornithogalum spec.*). Laneco, 2023.

Afbeelding 4: Rechte ganzerik
(*Potentilla recta*). Laneco, 2023.

Afbeelding 5: Knopherik (*Raphanus raphanistrum*). Laneco, 2023.

Afbeelding 6: Gewone veldsla
(*Valerianella locusta*). Laneco, 2023.

Afbeelding 7: Avondkoekebloem (*Silene latifolia*). Laneco, 2023.

Afbeelding 8: Zachte ooievaarsbek (*Geranium molle*). Laneco, 2023.

Afbeelding 9: Riet (*Phragmites australis*). Laneco, 2023.

Afbeelding 10: Gewone reigersbek (*Erodium cicutarium*). Laneco, 2023.

BIJLAGE 3 LITERATUURLIJST

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J. & Buys, J.C. (redactie). (2016). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. Natuur in Nederland 12. Leiden, Nederland: Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden.

Creemers, R.C.M. & Van Delft, J.J.C.W. (redactie). (2009). *De amfibieën en reptielen van Nederland*. Nederlandse Fauna 9. Leiden, Nederland: Nationaal Historisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey-Nederland.

De Wild, W.W., Brekelmans, F.L.A., Van Emmerik, W.A.M. & Spier, J.L. (2016). *Atlas van Amfibieën en Reptielen*. Utrecht, Nederland: RAVON.

Limpens, H., Mosterd, K. en Bongers, W. (1997). *Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie*. Utrecht, Nederland: KNNV Uitgeverij.

Netwerk Groene Bureaus (2021) Vleermuisprotocol 2021, januari 2021. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl

Bouwens, S. (2017). *Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming, versie 11 oktober 2017*. Provincie Noord-Brabant en Zoogdiervereniging.

Websites

PDOK (2023). *Kaarten*. Geraadpleegd oktober 2023 via <https://app.pdok.nl/viewer/#x=160000&y=455000&z=3&background=BRT-A%20standaard&layers=>

Nationale Databank Flora en Fauna (2023). *Uitvoerportaal. Kaart*. Geraadpleegd oktober 2023 via <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/secure/index.zul>

NDFF & RAVON (2023a). NDFF Verspreidingsatlas Amfibieën. Geraadpleegd oktober 2023 via <https://www.verspreidingsatlas.nl/amfibieen>

NDFF & RAVON (2023b). NDFF Verspreidingsatlas Reptielen. Geraadpleegd oktober 2023 via <https://www.verspreidingsatlas.nl/reptielen>

NDFF & VAATPLANTEN (2023). NDFF Verspreidingsatlas Vaatplanten. Geraadpleegd oktober 2023 via <https://www.verspreidingsatlas.nl/planten>

NDFF & ZOOGDIEREN (2023). NDFF Verspreidingsatlas Zoogdieren. Geraadpleegd oktober 2023 via <https://www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren>

Provincie Utrecht (2023). *Diverse kaarten*. Geraadpleegd oktober 2023 via <https://geo-point.provincie-utrecht.nl/pages/atlas>

& RESULTAAT